

ISTARSKA ŽUPANIJA KONTINUIRANO PROVODI PROJEKTE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Ulažu 24 milijuna kuna u energetske obnovu škola

Istarska županija proteklih pet godina kontinuirano provodi projekte energetske obnove i adaptacije zgrada osnovnih i srednjih škola čija je ukupna vrijednost 24 milijuna kuna. Po riječima istarskog župana, učinkovita energetska politika je dužnost i misija, a smanjenje potrošnje energije i sprječavanje gubitka energije od velike su važnosti za Istarsku županiju.

-Upravo s tim ciljem, Istarska županija kontinuirano provodi projekte energetske obnove školskih zgrada kako bi se omogućila značajna ušteda na energentima za grijanje te smanjila emisija CO₂ u atmosferu, naglasio je župan Valter Flego istaknuvši kako javni sektor treba poslužiti kao primjer ostalima.

Najnoviji je projekt "Energetska obnova školske zgrade Osnovne škole Ivana Batelića Raša", ukupne vrijednosti od oko 6,1 milijuna kuna. Istarska županija će osigurati oko 4,9 milijuna kuna dijelom iz Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini, Općina Raša sufinancirat će 500 tisuća kuna, a ostatak će se pokriti iz županijskog proračuna

Najnoviji je projekt "Energetska obnova školske zgrade Osnovne škole Ivana Batelića Raša", ukupne vrijednosti od oko 6,1 milijuna kuna. Naime, projekt je prijavljen na "Poziv za dostavu projektnih prijedloga Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja

i obrazovanja, a kojeg je lani raspisalo Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja. Od ukupnog iznosa, Istarskoj županiji dodijeljeno je 1,2 milijuna kuna bespovratnih sredstava. Vlastito sufinanciranje u iznosu od oko 4,9 milijuna kuna Istarska županija osigurat će dijelom iz Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na

regionalnoj i lokalnoj razini, dijelom sufinanciranjem Općine Raša u iznosu od 500 tisuća kuna, te preostali dio vlastitim sredstvima iz proračuna Istarske županije.

Radovi na energetske obnovi obuhvaćaju toplinsku izolaciju krova iznad grijanog prostora, stropa prema negrijanom podrumu i vanjskom prostoru te dijela poda i vanjskih zidova, zamjenu vanjske stolarije, zamjenu unutarnje rasvjete učinkovitijom, ugradnju termostatskih ventila, ventilacije prostora i djelomične klimatizacije, te odvajanje grijanja škole i dvorane. Projektom je predviđena i ugradnja dizala te izvedba rampe. Planiranim zahvatom doći će do smanjenja potrebne toplinske energije za

grijanje zgrade u odnosu na postojeće stanje od 65 posto. Nakon provedbe energetske obnove, zgrada škole preći će u A energetske razred. Izvedbom nove rasvjete, instalirana snaga za rasvjetu će se smanjiti za oko 2,54 kW, odnosno ušteda snage u odnosu na postojeću instaliranu snagu iznositi će oko 37 posto.

Također, osim kompletne energetske obnove, potrebno je izvesti pre raspodjelu i adaptaciju prostora radi usklađenja s normativom prostora, osiguranje pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, osiguranje uvjeta zaštite od požara te uvjeta sanitarne zaštite. Ukupna vrijednost preostalih radova predviđenih građevinskom do-

zvolom iznosi ukupno oko 3,2 milijuna kuna.

Slijedom navedenog, u naredne tri godine za provedbu vrijednog projekta energetske obnove te projekta rekonstrukcije s adaptacijom OŠ Ivana Batelića Raša uložiti će se oko 9,3 milijuna kuna. Budući da se po prvi puta radi o energetske obnovi i radovima adaptacije škole koji iziskuje preseljenje na alternativnu lokaciju, od ponedjeljak 29. listopada učenici nastavu pohađaju u Srednjoj školi Mate Blažine Labin, u popodnevnoj smjeni. Općina Raša osigurala je prostore za produženi boravak učenika te je dogovoren i prijevoz obroka za djecu koja su u produženom boravku u Gradom Labinom.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

ŽUPAN VALTER FLEGO SUDJELOVAO NA PLENARNOM ZASJEDANJU ODBORA REGIJA U BRUXELLESU

Budućnost regija i gradova usko povezana s budućnošću Unije

Prilikom svog izlaganja, istarski župan posebno je naglasio važnost što skorašnjeg ulaska Hrvatske u Schengen, kao i zalaganje za proširenje EU na zemlje Zapadnog Balkana, poput Srbije, BiH i Crne Gore. Isto tako, naglasio je da se Europska unija mora ozbiljno suočiti i trajno riješiti pitanje imigranata

Proteklog mjeseca u sjedištu Europske unije u Bruxellesu održan je Europski tjedan regija gradova tijekom kojeg je zasjedao i Odbor regija (OR), a kojem je prisustvovao i istarski župan Valter Flego. Na 131. Plenarnom zasjedanju Odbora regije sudjelovali su i predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker te predsjednik Europskog parlamenta Antonio Tajani kako bi s čelnicima OR-a razgovarali o budućnosti Europe.

Zeleno gospodarstvo

Oni su istaknuli kako je budućnost regija i gradova usko povezana s budućnošću Unije. Nužno je, stoga, dodatno podupirati regije i gradove, posebice u projektima koji se tiču inovativnijeg i zelenijeg gospodarstva s ciljem otvaranja novih radnih mjesta, rasta i društvenog napretka. S tim su složni i članovi OR-a, a

župan Flego smatra kako je nužno graditi Europsku uniju od dolje prema gore, te smanjiti birokraciju u EU.

Cilj je, ističe istarski župan, vratiti EU u srce svih Europljana jer se ona dosta udaljila od običnih građana. "Ako želimo da naši građani EU percipiraju kao zajednički kišobran koji utječe na njihove živote, nužno nam je decentralizacija ovlasti i sredstava, kao i supsidijarnost djelovanja Europske unije na sve europske regije, naglasio je Flego, koji je uoči Plenarne sjednice o tome govorio pred članovima ALDE stranke. Osvrnuvši se na buduće politike EU-a,

župan je predložio nekoliko prioriteta. Prvi se odnosi na prepoznavanje europskih sloboda, pritom vodeći računa o socijalno osjetljivoj Europi. Drugo, važno je jačati i poticati istraživanje i razvoj, te povećati potpore gospodarstvu u svim regijama ukoliko želimo biti konkurentni na globalnom tržištu. Treće, Uniji je potrebna puno jača Kohezijska politika, koja predstavlja jedan od najkonkretnijih primjera solidarnosti EU-a. Četvrto, budućnost EU treba temeljiti i na Digitalnoj Uniji, kao i zajedničkoj europskoj vanjskoj i sigurnosnoj politici.

- Također, u budućem razdoblju od 2020.-2027. godine u Europi treba izjednačavati razinu zdravstvene zaštite jer svi građani Unije imaju pravo na kvalitetnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu. Drugim riječima, EU bi trebala financijski pomagati onim državama, uključujući i Hrvatsku, u kojima je zdravstvena zaštita ispod razine najboljih članica, istaknuo je Flego.

Kao šesti prioritet, župan je istaknuo Kreativnu Europu kroz koju treba

osigurati veće uključivanje europske kulturne baštine u svakodnevni identitet gradova i regija. I posljednje, potrebne su i jače potpore za Zelenu Eu-

ropu jer kroz projekte na području ekologije možemo biti konkurentni spram trećih zemalja. Prilikom svog izlaganja, istarski župan je podcrtao važnost što skorašnjeg ulaska Hrvatske u Schengen, kao i zalaganja za proširenje EU na zemlje Zapadnog Balkana, poput Srbije, BiH i Crne Gore. Isto tako, EU se mora ozbiljno suočiti i trajno riješiti pitanje imigranata.

Pritisak na Europsku komisiju

Tijekom boravka na Europskom tjednu regija i gradova, župan Flego, kao potpredsjednik Povjerenstva za okoliš, klimatske promjene i energiju (ENVE) Odbora regije, sudjelovao je na sastanku s predstavnicima tijela Europskog parlamenta koje se bavi sličnim temama, odnosno s Odborom za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) s ciljem usklađivanja mišljenja i prioriteta. Članovi dvaju Odbora dogovorili su redovite sastanke toga tipa kako bi zajedničkim snagama vršili još jači pritisak prema EK. Nadalje, ENVE i ENVI oformili su i delegaciju koja će prisustvovati ovogodišnjoj Konferenciji o klimatskim promjenama Ujedinjenih naroda početkom prosinca u Katowicama, a župan Valter Flego imenovan je jednim od članova koji će na tom međunarodnom skupu zastupati Odbor regija.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

U LITVI ODRŽAN DRUGI PARTNERSKI SASTANAK U SKLOPU PROJEKTA "3D FOR VET"

Prioriteti su mobilnost i usavršavanje učenika

U sklopu provedbe projekta 3D FOR VET (Strategic partnership for development of 3D competences) proteklog mjeseca u Litvi je održan drugi transnacionalni partnerski sastanak. Predstavници Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i EU poslove u ulozi vodećeg partnera, zajedno s predstavnicima iz Tehničke škole Pula i Ustanove METRIS, prisustvovali su sastanku.

Raspravljalo se o dosadašnjem tijeku, provedenim te nadolazećim aktivnostima a dio sastanka bio je posvećen administrativnim i

financijskim pitanjima vezanim za projekt. Projekt je s provedbom krenuo na jesen 2017. godine, a projektni partneri su dosad sudjelovali u provedbi nekoliko projektnih aktivnosti. U studenom 2017. godine dvoje profesora iz Tehničke škole Pula, zajedno s još 6 litvanskih i poljskih kolega sudjelovalo je na Treningu profesora održanog u Villachu (Austrija). Do kraja trajanja projekta,

profesori će sudjelovati na još dva takva treninga. Sljedeći trening profesora održati će se početkom idu-

Projektni partneri sastali su se u Litvi

ćeg prosinca u Austriji, dok će se posljednji održati u Ustanovi METRIS na jesen 2019. U sklopu projekta, planirana je mobilnost učenika, što će učenicima škola partnera omogućiti da usavrše znanja o 3D tehnologijama te povećaju svoju konkurentnost, temeljenim na praktičnom radu na radio-nicima i razmjeni prakse sa vršnjacima. Prva takva mobilnost održana

je u travnju ove godine, na kojoj je sudjelovalo dvadeset učenika iz Tehničke škole Pula u pratnji dvoje profesora i predstavnice Istarske županije. Tijekom petodnevnog boravka u Litvi, učenici su imali prilike zajedno s litvanskim i poljskim kolegama pohađati trening 3D tehnologija, posjetiti tamošnje tvrtke koje u svom radu koriste 3D printere i skenere, te međusobno razmijeniti novostečena iskustva. Sljedeće će godine učenici iz Litve i Poljske posjetiti Pulu te kroz trening u

Tehničkoj školi i Centru za istraživanje materijala Metris savladati korištenje 3D tehnologija u svakodnevnom radu.

Opći cilj projekta je postaviti učenike iz strukovnih tehničkih škola u bolju poziciju na tržištu rada kroz korištenje 3D tehnologija u formalnom obrazovanju, primjenom njihovog znanja u praksi i suradnjom s vršnjacima iz drugih Zemalja EU. Ukupna vrijednost projekta je 250 tisuća eura financiranih kroz ERASMUS+ program.

D. B. P.

NABAVKA MODERNE OPREME ZA PULSKU TEHNIČKU ŠKOLU FINANCIRANA EUROPSKIM NOVCEM

Sandra Balde i Ivana Dragišić

Škola je dobila
3D printer i 3D skener

Školski kabinet opremili najmodernijim računalima

U sklopu Europskog tjedna vještina stečenih u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, u Tehničkoj školi Pula održana je konferencija za novinare s ciljem predstavljanja EU projekata u koje je škola uključena i informiranja javnosti o programima i radu škole.

Modernizacija škole

Istarska županija i Tehnička škola Pula trenutno surađuju u provedbi aktivnosti u sklopu dva europskih projekata, a to su 3D FOR VET - Strateška partnerstva za razvoj 3D kompetencija, financiranog iz programa Erasmus+ te projekt BLUE KEP - integracija obrazovnih sustava u prekograničnom

Učitelji i učenici Tehničke škole Pula spremno su demonstrirali na koji način radi 3D printer, kako programirati robota, upravljati dronom, vršiti geodetske izmjere ili pripremiti projekt izgradnje nekog objekta

području koji je sufinanciran iz programa Interreg Italija-Hrvatska 2014.-2020. Ravnateljica Tehničke škole Pula Sandra Balde iskazala je zadovoljstvo aktivnostima i rezultatima proizišlim iz EU projekata u koje je škola uključena.

-Najveći doprinos projektnih aktivnosti je

modernizacija škole u tehnološkom smislu obzirom da je u sklopu projekta 3D FOR VET škola dobila 3D printer i 3D skener, a u sklopu projekta BLUE KEP školski je kabinet opremljen s dvanaest sofisticiranih računala, naglasila je ravnateljica. Vršiteljica dužnosti pročelnice Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove Istarske županije Ivana Dragišić ovom je prigodom istaknula važnost uključivanja Tehničke škole Pula u europske projekte.

-Sudjelovanjem u europskim projektima škola je dobila priliku modernizirati svoje kabinete te svojim učenicima omogućiti jačanje kompetencija i vještina te ih tako pripremiti da budu konkurentniji na sve

zahtjevnijem tržištu rada. Istaknula je Dragišić.

Projekti 3D FOR VET i BLUE KEP također pružaju učenicima mogućnost za sudjelovanje u razmjenama s vršnjacima iz drugih europskih zemalja, čime će unaprijediti svoje vještine i steći dragocjena iskustva u korištenju novih tehnologija, temeljenim na praktičnom radu.

Razmjena učenika

U projektu 3D FOR VET sudjeluje 8 partnera iz 4 EU zemlje (Austrija, Hrvatska, Poljska, Litva) od kojih je Istarska županija vodeći partner. Projekt traje 3 godine, a ukupna vrijednost projekta je 250.585,00 EUR. Cilj projekta je učeničke tehničkih i strukov-

nih srednjih škola učiniti konkurentnijima na tržištu rada kroz korištenje 3D tehnologije u formalnom obrazovanju. Radi toga su nastavnici Tehničke škole već sudjelovali na edukaciji održanoj na koruskom sveučilištu te učenici na razmjeni u litvanskom Panevezysu.

Projekt BLUE KEP provodi Istarska županija u sklopu programa prekogranične suradnje INTERREG V-A Italija-Hrvatska 2014.-2020., te je kao korisnik projekta uključena Tehnička škola Pula. Ukupan proračun projekta iznosi 921.134,00 €, a proračun Istarske županije je 109.000,00 € od čega 85% sufinancira EU putem spomenutog programa. Projekt je započeo u

siječnju 2018. te se trenutno radi na odabiru učenika Tehničke škole Pula koji će na proljeće 2019. godine 45 dana boraviti u Udinama pohađajući tamo nastavu i praksu.

Nakon konferencije učitelji i učenici Tehničke škole Pula spremno su demonstrirali svoj rad te su posjetitelji, između ostalog, imali priliku vidjeti na koji način radi 3D printer, kako programirati robota, upravljati dronom, vršiti geodetske izmjere ili pripremiti projekt izgradnje nekog objekta. Osim novinara i predstavnika Istarske županije, školu su posjetili i učenici Gimnazije Pula te učenici pulskih osnovnih škola Tone Peruško i Monte Zaro.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

JAVNI POZIV ZA DODJELU SREDSTAVA TRAJE DO 26. STUDENOG

Udrugama na raspolaganju 120 tisuća kuna

Upravni odjel za međunarodnu suradnju i europske poslove Istarske županije raspisao je 22. listopada 2018. godine javni poziv za podnošenje prijava za dodjelu sredstava udrugama za sufinanciranje projekata odsobrenih za financiranje u okviru programa Europske unije i drugih programa međunarodne suradnje za 2018. godinu. U sklopu tog poziva, pozivaju se udruge koje

su programski usmjerene na pripremu i provedbu projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije i drugih programa međunarodne suradnje, da se jave i tako iskoriste sredstva koja su im na raspolaganju.

Ukupno planirana vrijednost Javnog poziva iznosi 120 tisuća kuna. Najmanji iznos financijskih sredstava koji se može prijaviti i ugovoriti po pojedinom projektu je 5 tisuća

kuna, dok je najveći iznos 25 tisuća kuna. Rok za podnošenje prijave projekata je 30 dana od dana objave poziva na mrežnim stranicama Županije i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, a završava 26. studenog ove godine. U sklopu poziva, prijavitelji mogu podnijeti samo jednu prijavu za sufinanciranje projekata.

Uz to, projekt koji se prijavljuje mora biti

ocijenjen kao kvalitetan, inovativan i koristan za razvoj civilnoga društva i zadovoljenje javnih potreba Županije definiranih razvojnim i strateškim dokumentima, odnosno uvjetima Javnog poziva.

Prijava projekta podnosi se u papirnatom i elektroničkom obliku (CD, DVD ili USB stick), kao prilog dokumentacije u papirnatom obliku,

sukladno uvjetima utvrđenim u Uputama za prijavitelje koje su dostupne na mrežnim stranicama Istarske županije www.istra-istria.hr.

Popunjena, potpisana i ovjerena prijava sa svim obveznim prilogima dostavlja se u papirnatom i elektroničkom obliku u zatvorenoj omotnici preporučenom pošiljkom, uz napomenu (naziv javnog poziva - ne otvarati) na

sljedeću adresu: Istarska županija,

Upravni odjel za međunarodnu suradnju i europske poslove, Riva 8, 52 100 Pula. Prijavu je moguće osobno ili putem dostavljača predati u pisarnici Istarske županije u Puli, Riva 8, ponedjeljkom, srijedom i petkom od 9 do 12 sati, te utorkom i četvrtkom od 13 do 15,30 sati.

D. B. P.

BJELOGLAVI SUPOVI OZNAČAVAJU SE SATELITSKIM ODAŠILJAČIMA

O supovima se brinu u Centru za posjetitelje i oporavište za bjeloglave supove Beli

Na projektu uklj

Bruno Kostelić: "N

Sup "Kvarner" prele

Piše **Gordana ČALIC SVERKO**

Odlična vijest! Sedam bjeloglavih supova nakon kraćeg oporavka pušteno je ove jeseni na slobodu i prethodno označeno satelitskim odašiljačima osiguranim u sklopu projekta LIKE, poručio je voditelj projekta i voditelj županijskog Odsjeka za zaštitu prirode i okoliša Bruno Kostelić. Europski projekt LIKE Living on the Karst Edge financiran iz Programa INTERREG V-A Slovenija-Hrvatska, započeo u rujnu 2017. godine te završava u veljači 2020. godine, usmjeren je na područje krškog ruba i Čićarije kao niza strmih stijena i vapnenačkih padina.

Iz fondova 85 posto

Projektni partneri, uz Istarsku županiju su Zavod Republike Slovenije za zaštitu prirode, Udruga BIOM iz Zagreba, udruga Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije iz Ljubljane,

Udaljenost od 170 kilometara iznad otvorenog mora na relaciji od Martinšćice na otoku Cresu do grada Ravene na talijanskoj obali, bjeloglavi sup Kvarner prešao je u svega tri sata leta i postizao brzinu i do 117 km/h. Nevjerojatan je to poduhvat za ovu vrstu, koja nerado prelazi velike udaljenosti iznad morske površine, radi nedostatka terena, a time i težih uvjeta leta

Univerza na Primorskem iz Kopra, Prirodoslovni muzej Rijeka, Javna ustanova Natura Histrica te Općina Kopar. Ukupna vrijednost projekta je 1,52 milijuna eura, od čega je 1,29 milijuna odnosno 85 posto sufinanciranja, osigurano iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Cjelokupan cilj je uspostava mehanizma upravljanja i učinkovit nadzor zaštićenih Natura 2000 područja radi smanjenja pritiska na očuvanje bioraznolikosti.

Supovi su samo mali segment projekta, no prilično atraktivni javnosti. Na pitanje zašto su obuhvatili baš supove, Kostelić naglašava da projekt ima u fo-

kusu prvenstveno područje Čićarije i to prekogranične karakteristike hrvatskog i slovenskog dijela.

- Okupili smo na projektu najrelevantnije institucije koje se bave pticama u dvije susjedne zemlje i one su nas zapravo potaknule da povežemo populaciju creskih supova s onom koja obitava u talijanskim Alpama s obzirom da se zna da njihov dnevni prelet, taman graniči posred Čićarije. Bjeloglavi supovi ne obitavaju konkretno na području Čićarije, ali na neki način pokušavamo nizom aktivnosti osigurati da se možda te dvije populacije povežu, počnu razmnožavati te da na taj način doprine-

semo stabilnosti populacija, rekao je Kostelić.

U dva su navrata ove godine, supovi oporavljani u Centru za posjetitelje i oporavište za bjeloglave supove Beli u suradnji s Udrugom BIOM, potom DOPPS - BirdLife Slovenia, Javnom ustanovom Priroda te Tramuntana Cres. Označeni su transponderima projekta LIKE i pušteni na slobodu.

Tako su se Merag, Elektra, Kupala, Kargadur, Tramuntana, Kvarner i Perun ove jeseni, pridružili šestorici mladih supova puštenih u svibnju kako bi zajedno uživali u slobodi.

U pravilu se uvijek

radi o mladim jedinkama koji da li zbog neiskustva u letenju ili možda jer su uplašeni zbog turista, prerano ili nespretno izlijeću iz gnijezda i padnu u more. Tada im bez pomoći čovjeka u pravilu nema spasa, a svaki oporavljeni sup je iznimno važan jer ih je na Kvarneru preostalo još samo dvjestotinjak.

Sup "Kvarner", koji je

Kvarner je preletio udaljenost od 170 kilometara

OSIGURANIM U SKLOPU EU PROJEKTA LIKE

učeni stručnjaci dvije susjedne zemlje

Sudionici projekta Like

Dron koristit ćemo za daljnja istraživanja."

Supovi su označeni satelitskim odašiljačima

Puštanje supova na Cresu

Proletio Jadransko more!

nakon provedenog oporavka u Oporavištu za bjeloglave supove Beli opremljen GPS odašiljačem i ponovno u prirodu pušten na Cresu 17. rujna ove godine, stigao je u Italiju i to preletom preko Jadranskog mora.

Nevjerojatan poduhvat

Zaista nevjerojatan poduhvat za ovu vrstu, koja nerado prelazi velike udaljenosti iznad morske površine, radi nedostatka termala, a time i težih uvjeta leta.

No sup "Kvarner", očit je odlučio prekršiti ovo pravilo i preletio udaljenost od 170 kilometara iznad otvorenog mora na relaciji od Martinšćice na otoku Cresu do grada Ravene na talijanskoj obali, u svega tri sata leta. I tom prilikom postizao je brzinu i do 117 km/h. Ovakvo ponašanje, navode stručnjaci, potvrđuje pravilo, tim više što je poznato da za velik broj bjeloglavih supova tijekom migracije iz sjeverne Afrike u Španjolsku, let preko Gi-

braltarskog prolaza, širokog svega 14 kilometara, pricina problem te ga brojni supovi svladavaju tek nakon višekratnih pokušaja.

- Za uspješan, ali rizičan prelet Jadrana, vjerujemo da je možda djelomično zaslužno i vjetrovito vrijeme, kao i činjenica da se radi o juvenilnom (mladom) supu, koji je krenuo u migraciju, zaista neočekivanim rutom. Sup "Kvarner" skrasio se tek u unutrašnjosti Italije, dvadesetak kilometara sjeverno od Parme, na obalama rijeke Po u 18.30 sati, preletjevši tako u danu 370 kilometara, krenuvši na ovaj epski put s Plavnika u 12 sati! Da li je ovaj bjeloglavi sup na putu bio sam ili u društvu možda još kojeg juvenilnog supa, ne znamo, no samo se nadamo se da će ga i nadalje pratiti sreća u lutanju Europom, prenio nam je Kostelić.

Projektni tim je u ovoj aktivnosti predvođen Udrugama BIOM i DOPPS, a posebno je zahvalan Zoološkom vrtu iz Zagreba i Centru za posjetitelje i

oporavište za bjeloglave supove Beli na pomoći i suradnji u oporavku i obilježavanju kvarnerskih supova GPS odašiljačima kao i svim dobrim ljudima koji pomažu. Bjeloglavi supovi predstavljaju strvinare i malo je veterinar, pogotovo lokalnih koji su radili s pticama grabljivicama te se moraju koristiti usluge onih veterinar koji imaju iskustva u radu s njima. Tako je na ovom projektu surađivao Jadranko Boras

veterinar Zoološkog vrta grada Zagreba koji ima znanje i iskustvo u praćenju supova. Od svakog je supa trebalo uzeti krvni uzorak koji je između ostalog nužan za određivanje spola ovih mladih ptica. Sve zajedno je trebalo osam sati pripreme da bi ih se pustilo u 20 sekundi.

Bjeloglavi supovi i dalje će se pratiti putem aplikacije koja je projektom posebno izrađena radi zabilježbe signala o njihovim kretanjima.

Korištenjem modernih tehnologija htjeli smo držati korak sa svjetskim trendovima u provođenju zaštite prirode. Dron može u kratko vrijeme snimiti, odnosno provjeravati status staništa na ogromnom prostoru, a oko 7 posto ukupnog teritorija Istre je pod određenom kategorijom zaštite, kaže Bruno Kostelić

Prikupljeni podaci iskoristiti će se za izradu studije koja za cilj ima procjenu utjecaja paraglajdera na kretanje supova. Naime, polazište projekta LIKE je da se razmotre i predlože upravljački mehanizmi koji će omogućiti zaštitu ugroženih staništa i vrsta na području Čićarije, ali istovremeno omogućiti i poticati razvoj outdoor sportova i rekreacije na istom tom području.

Dron za istraživanja

Projekt LIKE je putem partnera JU Natura Histrica osigurao i nabavu drona kao važnog alata u provođenju nadzora zaštićenih vrsta i staništa. Prvi lijepi jesenji dan iskorišten je za odlazak u Istarske toplice i testnu vožnju nove "igračke". Dronovi znanstvenicima i zaštitarima prirode omogućuju snimanje foto i video zapisa većeg prostora što je neprocjenjivi podatak za provođenje monitoringa. Kasnijom obradom tih zapisa moguće je kroz vrijeme pratiti stanje

zaštićenih vrsta ili staništa na velikim površinama te tako učinkovito provoditi zaštitu. Inače, kaže Kostelić, Istarske toplice zaštićeno su područje u kategoriji značajnog krajobraza na površini od oko 90 hektara te kao Natura 2000 područje značajno za očuvanje endemske vrste Tommasinijeva merinka - Moehringia tommasinii.

- Korištenjem modernih tehnologija htjeli smo držati korak sa svjetskim trendovima u provođenju zaštite prirode. Dron može u kratko vrijeme snimiti, odnosno provjeravati status staništa na ogromnom prostoru, a oko 7 posto ukupnog teritorija Istre je pod određenom kategorijom zaštite što radi adekvatnog provođenja monitoringa, zahtjeva upravo takve inovativne principe. Za navedenu tehnološku inovaciju osigurali smo nemala sredstva i sada je na nama da je adekvatno počnemo koristiti u daljnjem radu i istraživanju, zaključio je Kostelić.

REGIONALNI DANI EU FONDOVA U UMAGU: U ISTRI SE NAJVIŠE ULAŽE U KOMUNALNU INFRASTRUKTURU

U Istarskoj županiji realizirano više od 110 europskih projekata

U tijeku je provedba projekta ORKA - Održivi razvoj značajnog krajobraza Donji Kamenjak i medulinski arhipelag, a koji će se financirati iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Europske unije. Radi se o jednom od najvažnijih projekata iz područja obnove prirodne baštine Istarske županije, a čija je ukupna vrijednost 15 milijuna kuna

Informativno-edukativna manifestacija „Regionalni dani EU fondova“ održana je u Umagu u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u suradnji s institucijama u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova.

Manifestacija se planira održati u 30-ak gradova Hrvatske, s ciljem da se široj javnosti i svim zainteresiranima, na razumljiv i pristupačan način pruže informacije i besplatna edukacija kako bi stekli uvid u sve mogućnosti financiranja iz fondova Europske unije, a sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

7.203 ugovora

U uvodnom djelu, državni tajnik Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije Velimir Žunac osvrnuo se na trenutnu situaciju u Istarskoj županiji u pogledu EU fondova. Moglo se čuti da je u Istarskoj je

županiji dosad ugovoreno otprilike preko milijardu kuna za projekte i to kroz 7.203 potpisana ugovora, a najčešći su oni za ulaganja u komunalnu infrastrukturu, odvodnju, aglomeracije, pojačane aglomeracije, izgradnju smještajnih kapaciteta za studente u Puli, projekte asistenata u nastavi i slično.

Konferencija se nastavila panel diskusijom pod nazivom „Razvoj Istre kroz EU fondove“ na kojoj su sudjelovali gradonačelnik Grada Umaga Vili Bassanese, v.d. pročelnice Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove Istarske županije Ivana Dragišić, pomoćnica direktora Istarske razvojne agencije Tamara Kiršić, voditeljica Odjela za strateško planiranje i provedbu programa i projekata EU pri ministarstvu turizma Jelena Pavičić te umaški poduzetnici s iskustvom korištenja sredstava iz fondova Europske unije Jadranka Sever (Ordino Garden Umag) i Dean Jurdana (OPG Jurdana Farnažine, Umag).

V.d. pročelnice Upravnog odjela za međunarodnu

Regionalni dani održani su u Umagu

Projekt Orka teži održivom korištenju prirodne baštine na Kamenjaku

suradnju i europske poslove Ivana Dragišić na pitanje oko provedbe EU projekata u Istarskoj županiji kazala je kako se u svakom od razvojnih programa Istarske županije, odnosno konkret-

nim mjerama Županijske razvojne strategije, nastoji dio realizacije ostvariti kroz EU izvore financiranja. Osvrnula se na neke od projekata koji su trenutno u provedbi.

-U tijeku je provedba projekta ORKA - Održivi razvoj značajnog krajobraza Donji Kamenjak i medulinski arhipelag, a koji će se financirati iz Operativnog programa

Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Europske unije. Radi se o jednom od najvažnijih projekata iz područja obnove prirodne baštine Istarske županije, a čija je ukupna vrijednost 15 milijuna kuna. Osim Javne ustanove Kamenjak kao korisnika sredstava, u projekt su kao partneri uključeni Istarska županija i općina Medulin. Osnovni cilj projekta jest održivo korištenje prirodne baštine ulaganjem u posjetiteljsku infrastrukturu te obogaćivanje atrakcijske osnove kroz prezentaciju prirodne i kulturne baštine, kao i povećanje stupnja zaštite okoliša kvalitetnijim sustavom zbrinjavanja otpada, istaknula je Dragišić.

Pisanje projekata

U provedbi je i nekoliko projekata koje se odnose na sektor obrazovanja u iznosu od preko 18 milijuna kuna: „Projekt poboljšanja energetske učinkovitosti OŠ Ivana Batelića Raša, projekt „MOZAIK 3“ kojim se osiguravaju pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici za učenike s teškoćama u razvoju u školama kojima je osnivač Istarska županija, projekt „3D FOR VET-Strateška partnerstva za razvoj 3D kompetencija“ kojem je cilj staviti učenike tehničkih strukovnih srednjih škola u bolju poziciju na tržištu rada kroz korištenje 3D tehnologije u formalnom obrazovanju, te projekt BLUEKEP koji se ostvaruje u suradnji s Tehničkom školom Pula, a kojim se unapređuje znanje i vještine učenika nautičkog smjera.

Na konferenciji je održano i predavanje pod nazivom „EU fondovi kao mogućnost financiranja“ na kojem su predstavljeni aktualni i budući natječaji te interaktivna radionica „Kako napisati projektni prijedlog i dobiti sredstva iz EU fondova za male i srednje poduzetnike“.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

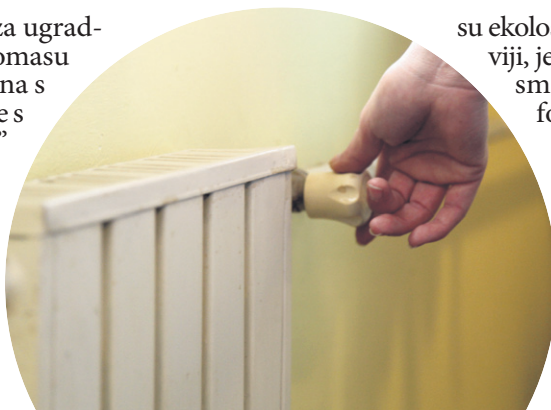
SREDSTVA KOJA TREBA ISKORISTITI

Za obnovljive izvore Fond daje 12 milijuna kuna

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost pokreće novi Javni poziv za sufinanciranje sustava za korištenje obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama. „S 12 milijuna kuna građanima ćemo sufinancirati nabavu i ugradnju kotlova na biomasu i dizalica topline. Ovisno o području gdje se kuća nalazi, moguće je dobiti poticaje u rasponu od 40 do 80 posto, odnosno maksimalno do 35 tisuća

kuna s PDV-om za ugradnju sustava na biomasu ili do 45 tisuća kuna s PDV-om za sustave s dizalicom topline.“ najavio je direktor Fonda Dubravko Ponoš.

U Fondu ističu da im je cilj potaknuti korištenje obnovljivih izvora energije u sustavima grijanja i hlađenja. „Takvi sustavi

Zamjenom starijih peći moguće je uštedjeti na grijanju

su ekološki puno prihvatljiviji, jer podrazumijevaju smanjenje potrošnje fosilnih goriva. U konačnici, to utječe na smanjenje emisija CO₂ i ima pozitivan utjecaj na okoliš, zaključio je Ponoš.

Inače, troškovi za grijanje u hrvatskim kućanstvima predstavljaju i do 75 posto ukupnih režij-

skih troškova. Zamjenom starijih peći učinkovitijim kotlom moguće je uštedjeti na količini ogrjevnih drva, dok je korištenjem dizalica topline moguće smanjiti korištenje električne energije elektrotopnog grijanja i do 4 puta.

Za sufinanciranje se mogu prijaviti vlasnici ili suvlasnici obiteljskih kuća koje su zakonite, u kojima je više od 50% površine namijenjeno za stanovanje te imaju najviše 3 stambene

jedinice ili građevinsku bruto površinu do 600m².

Natječaj će biti otvoren od 31. listopada do iskorištenja sredstava odnosno do kraja godine, a o rezultatima prijava će građani biti obaviješteni pismenim putem. Građani čiji zahtjevi budu potpuni i prihvaćeni, na adresu će odmah dobiti i Odluku o sufinanciranju i Ugovor te imaju rok od 12 mjeseci za ostvarenje svog projekta.

D. B. P.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA- ŽUPANIJSKA KOMORA PULA PARTNER U PROJEKTU "ECO-NautiNET"

Stvara se web platforma nautičkog sektora

Projektni partneri u sklopu projekta ECO-NautiNET

Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Pula jedan je od partnera u projektu ECO-NautiNET u sklopu kojeg se provode aktivnosti za poboljšanje konkurentnosti i inovativnosti malih i srednjih tvrtki u nautičkom sektoru te potporu njihovoj internacionalizaciji i umrežavanju. Cilj projekta je razviti alat koji će osigurati održivi razvoj nautičkog sektora Jadransko-jonske regije.

Proveli istraživanje

Aktivnosti u sklopu projekta ECO-NautiNET započele su 1. veljače i trajat će 24 mjeseca. Riječ je o projektu br. 398 koji je u sklopu INTERREG ADRI-ON programa transnacionalne suradnje, sufinanciran

Preko 80 posto ispitanih zainteresirano je za poboljšanje konkurentnosti i inovativnosti povezivanjem malih i srednjih poduzetnika Jadransko-jonske regije s potpornim institucijama te istraživačkim i znanstvenim centrima nautičkog sektora putem web platforme

iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF) i IPA sredstava (IPA II). Glavni je nositelj projekta Gospodarska komora Achaia iz Grčke, dok preostalih šest partnera dolazi iz Albanije, Italije, Slovenije te Hrvatske, iz koje dolazi troje partnera.

Početne aktivnosti projekta bile su usmjerene na istraživanje potreba malih i srednjih tvrtki iz nautičkog sektora s područja iz kojih dolaze projektni partneri te

je pritom kontaktirano više od 500 gospodarstvenika. Istraživanje je pokazalo da se tvrtke susreću s istim problemima neovisno o tome iz koje zemlje dolaze. Pritom većina tvrtki ima do 10 zaposlenih, a kao probleme ističu: lošu suradnju unutar nautičkog sektora, nedostatak jasne politike razvoja nautičkog sektora, te nedostatak suradnje s istraživačkim i znanstvenim centrima. Preko 80 posto

ispitanih zainteresirano je za poboljšanje konkurentnosti i inovativnosti povezivanjem malih i srednjih poduzetnika Jadransko-jonske regije s potpornim institucijama te istraživačkim i znanstvenim centrima nautičkog sektora putem web platforme.

Na osnovu istraživanja, u Ravenni su se u srpnju na četverodnevnoj edukaciji okupili predstavnici svih partnera, a svaki partner osigurao je sudjelovanje 11 predstavnika iz određene zemlje/regije koji su povezani s nautičkim sektorom, kako bi se definirale buduće aktivnosti projekta. Kako bi se istražili stvarni primjeri dobre prakse, u sklopu projekta organiziran je posjet uspješnim klasterima i poslovnim subjek-

tima koji djeluju u sklopu klastera u gradovima Piraeus i Ravenna, a čije su aktivnosti povezane s nautičkim sektorom.

Prijenos znanja

U grčkom gradu Piraeus sudionici su posjetili klastere Blue Growth i Strategis ICT radi upoznavanja s njihovim aktivnostima u nautičkom sektoru, koje uz umrežavanje uključuju i provedbu edukacija i primjenu najnovijih informatičkih rješenja. U Italiji su se sudionici upoznali s radom Laboratorija za materijale i njihovu primjenu u nautičkom sektoru Tecno-polo Nautica, koji je jedan od članova tamošnjeg klastera. Riječ je o instituciji koja nudi resurse i usluge

za sudionike klastera, i to u području primijenjenih istraživanja za simulaciju i dizajn visokotehnoloških sustava.

Putem održanih predavanja u Biogradu na moru i u HGK - Županijskoj komori Pula u listopadu su informirani predstavnici 40 malih i srednjih tvrtki kako bi se upoznali s projektom i prednostima međunarodnih poslovnih umrežavanja. Također, projektni partneri osposobili su tzv. brokere za rad na web platformi koji će pružiti potporu u stvaranju, održavanju i rastu mreže ECO-NautiNET. Treba istaknuti kako je za edukaciju gospodarstvenika izrađen jedinstveni edukacijski materijal koji je preveden na nacionalne jezike partnera.

Trenutno HGK - Županijska komora Pula od svih ključnih predstavnika nautičkog sektora prikuplja informacije relevantne za razvoj inovativnog modela web platforme kako bi se što je moguće više pratilo i zadovoljile potrebe korisnika. Intencija je da web platforma nema samo funkciju informiranja već i prijenosa znanja i tehnologija unutar nautičkog sektora. Uz HGK - ŽK Pula, partneri u projektu su i Fakultet strojarstva i brodogradnje Zagreb, Razvojna agencija Grada Dubrovnika Dura, C.N.A. - Udruženje poduzetnika Ravenna, Trgovачka i industrijska komora Tirana te Regionalni razvojni centar Koper.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

NACIONALNI PARK BRIJUNI KRENUO U SURADNJU SA SVEUČILIŠTEM JURJA DOBRILE U PULI

Studenti će praksu stjecati na Brijunima

Javna ustanova Nacionalni park Brijuni nedavno je pokrenula suradnju s pulskim Sveučilištem Jurja Dobrile, konkretno s Fakultetom za interdisciplinarne, talijanske i kulturološke studije (FITKS). Ova suradnja dvaju važnih subjekata na području Istarske županije, prilika je studentima da svoju obveznu stručnu praksu odrade u Nacionalnom parku.

Po riječima glasnogovornice Nacionalnog parka Brijuni Reane Brajković Relić studenti će među ostalim imati priliku izrađivati praktične zadatke u suradnji s mentorima iz Nacionalnog parka i predmetnim nastav-

nicima, a biti će uključeni i na aktivnostima europskog projekta "Novo ruho Brijuna" kojemu je cilj unaprjeđenje upravljanja nacionalnim parkom na principima održivog korištenja prirodne baštine te društveno-gospodarski razvoj lokalne sredine.

-Time studenti stječu nova znanja, a ne izostaje ni izravna mogućnost da pokažu svoju kreativnost i inovativnost u zajednici. Povezivanje visokoobrazovne ustanove i nacionalnog parka označava novi iskorak u promicanju društveno-odgovornog poslovanja u zajednici. Danas je, vjerojatno više nego ikada prije, poticanje surad-

nje znanosti i gospodarstva uvjet osiguranja fleksibilnosti, visoke kvalitete obrazovnog sustava i konkurentnosti, istaknula je izv. prof. dr. sc. Tea Golja, dekanica Fakulteta. Ravnatelj Javne ustanove Nacionalni park Brijuni dr. sc. Marno Milić naglasio je da je upravljanje zaštićenom prirodnom i kulturnom baštinom izazovno te je uvjetovano kontinuiranom potragom za vrijednim instrumentima upravljanja koji će na

odgovarajući način pomiriti ekonomske, socio-kulturne i ekološke standarde.

Studenti će biti uključeni u projekte koje provodi Nacionalni park Brijuni

-S druge strane, ne smijemo zaboraviti ni na razvoj hotelskog proizvoda na području zaštićene baštine koji zahtjeva drugačije poslovne modele, na što je ukazala voditeljica službe za hotelijerstvo JU NP Brijuni Nataša Stojkovski i izrazila zadovoljstvo što će studenti imati priliku predložiti neka svoja rješenja za unaprjeđenje postojećeg proizvoda u okvirima zadanih mogućnosti i mnogobrojnih izazova u neposrednom okru-

ženju. Studenti će se baviti rješavanjem pitanja upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom te razvojem modela za unaprjeđenje hotelskog proizvoda, a osmišljavat će i nove turističke doživljaje. "Rješavanjem praktičnih zadataka dobit ćemo priliku povezati teoriju i praksu, susresti se s poslovnim izazovima specifičnim za ovakve prostore te aktivno sudjelovati u radnim procesima što će nam omogućiti bržu i lakšu prilagodbu na radnom mjestu po završetku školovanja što smatram iznimno važnim, istaknula je predstavnica studenata Fakulteta, Klara Tuličić.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

PROJEKT "AROMATIKA" POTICAJ JE UZGOJU I PRERADI AROMATIČNOG I LJEKOVITOG BILJA U ISTRI

Anketiranje i radionice za odrasle te aromatični vrt za mališane

Aromatični vrt vrtića "Morski konjić - Cavalluccio marino"

Radionica o aromatičnom i ljekovitom bilju

Piše **Gordana ČALIC SVERKO**

Projekt "Aromatika" čiji je cilj doprinijeti podizanju svijesti poljoprivrednika, djece i šire javnosti o koristima ljekovitih i začinskih biljaka i poticati daljnji razvoj ovakvog vida poljoprivrede i time pridonijeti očuvanju biološke raznolikost, provela je Lokalna akcijska grupa "Sjeverna Istra".

- Ukupna vrijednost projekta je 20.000 kuna. U sklopu javnog natječaja za financiranje projekata i programa u području poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva i vodoprivrede, iz županijskog je proračuna za njegovu realizaciju dodijeljeno 5.000 kuna, a ostalo je financirano vlastitim sredstvima LAG-a, kaže voditeljica LAG-a "Sjeverna Istra" Ana Žužić.

Anketa o uzgoju

Uvodno je provedeno anketiranje kojim su dobivene informacije o stanju u uzgoju, sakupljanju, sjemenarstvu odnosno rasadničarstvu, preradi i plasmanu aromatičnog i ljekovitog bilja u Istri s ciljem definiranja potrebnih koraka i mjera koje će doprinijeti unapređenju postojećeg stanja.

- Anketa na temu uzgoja, prerade i novih proizvoda aromatičnog i ljekovitog bilja u Istri obuhvatila je ukupno

Najzastupljenije vrste u uzgoju, prema navodima ispitanika, su lavanda, kadulja, ružmarin te smilje. Na manjim površinama se uzgaja melisa, bosiljak, ruta, kopriva, gospina trava i primorski vrisak. Zanimljivo je i da je 21,4 posto od ukupnog broja ispitanika zainteresirano za proširenje proizvodnje na površinama od nekoliko stotina kvadratnih metara do tri hektara

42 ispitanika, a pokazala je da 71,4 posto ispitanika zainteresirano, ali ne proizvodi aromatično i ljekovito bilje, a 28,6 posto ispitanika uzgaja aromatično i ljekovito bilje na površinama od 400 m² do 1,5 ha. Najzastupljenije vrste u uzgoju, prema navodima ispitanika, su lavanda, kadulja, ružmarin te smilje. Na manjim površinama se uzgaja melisa, bosiljak, ruta, kopriva, gospina trava i primorski vrisak. Zanimljivo je i da je 21,4 posto od ukupnog broja ispitanika zainteresirano za proširenje proizvodnje na površinama od nekoliko stotina kvadratnih metara do tri hektara. Ukupan zbroj potencijalnih površina za proširenje proizvodnje na osnovu iskaza 17 ispitanika iznosi 60 hektara. Najveći interes za proširenje proizvodnje iskazan je za kadulju, lavandu, ružmarin, smilje i gospinu travu, izjavila je doc. dr. sc. Slavica Dudaš iz Veleučilišta u Rijeci, Po-

ljoprivrednog odjela Poreč. Najčešći problemi kojima se sreću proizvođači aromatičnog i ljekovitog bilja su nedostatak znanja o tehnologiji uzgoja i prerade određene kulture, nedovoljna ponuda edukacija na temu uzgoja, prerade i plasmana aromatičnog i ljekovitog bilja te se iz tih oblasti zahtijevaju i edukacije. Ispitanici su nadalje za -

interesirani za edukacije na teme proizvodnje kozmetičkih proizvoda, čajeva te začinskih soli, naglasila je Dudaš.

Aromatični vrt

U sklopu projekta u listopadu je u suradnji s tvrtkom Bonsai d.o.o te uz veliku pomoć djece i njihovih odgajateljica, podignut aromatični vrt u novoizgrađenom dječjem vrtiću "Morski konjić - Cavalluccio marino" iz Tara. Posađeni je mažuran koji se koristi u prehrani kao začim, timijan kao neizostavni sastojak pri izradi raznih mirisa i parfema, ružmarin koji se koristi za izradu eteričnog ulja, kadulja poznata kao sirovina za izradu zdravih sokova i čajeva, smilje koje se koristi kozmetičke svrhe,

origano kao začim te ukrasni kupus kao vrtna dekoracija.

Odrađene su i dvije informativno-edukativne radionice, jedna namijenjena odgajateljicama i ostalim zaposlenicima dječjeg vrtića u Taru te jedna namijenjena lokalnim OPG-ovima i ostaloj zainteresiranoj javnosti. U prostorijama dječjeg vrtića "Radost" Tar-Vabriga održana je radionica "Aromatično bilje dječjeg vrtića". Radionica je organizirana s ciljem upoznavanja odgajateljica s koristima i načinima primjene aromatičnog bilja zasadenog u vrtu novoizgrađenog dječjeg vrtića. Voditeljica radionice Dubravka Ferencić, upoznala je sudionike s općenitim dobrotima aromatičnog i ljekovitog bilja. Prešla je zatim na pojedinačnu analizu svake biljke zasade u vrtu, odnosno smilja, kadulje, ružmarina, mažurana, timijana i origana. Istaknula je kako je važno da su odgajateljice upoznate s dobrotima i načinom primjene spomenutih biljaka kako bi što bolje s djecom iskoristile zasade u vrtu.

U prostorijama Osnovne škole Tar-Vabriga održana je radionica "Stanje i tendencije uzgoja i prerade aromatičnog i ljekovitog bilja u Istri". Organizirana je s ciljem upoznavanja OPG-ova i ostalih zainteresiranih s uzgojem i

preradom aromatičnog i ljekovitog bilja, posebice u Istri. Voditeljica radionice, Slavica Dudaš upoznala je sudionike s razlikom između ljekovitog i začinskog bilja te je predstavila količine uzgoja ljekovitog bilja na području Istarske županije nakon čega je prešla na prezentaciju dobroti eteričnih ulja. Jedan od načina dobivanja eteričnih ulja je proces destilacije te je polaznicima prikazan cijeli proces izvlačenja eteričnog ulja iz sušenog oblika lavande. Nakon eteričnog ulja lavande, Dudaš je govorila o ekološkoj proizvodnji i zasnivanju nasada aromatičnog bilja kao i o detaljnijoj analizi pojedinih aromatičnih biljki, njihovih dobrobiti i specifičnosti, ali i o izradi različitih proizvoda pomoću aromatičnih biljki, poput sapuna, krema i likera. Radionicom za OPG-ove i zainteresiranu javnost odrađene su posljednje aktivnosti u sklopu projekta "Aromatika".

Glavni urednik:
Robert Frank
Urednica priloga:
Daniela Bašić - Palković
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.
Prilog izlazi druge srijede u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom

Najzastupljenija lavanda